

Nieuwsbrief nr. 41 (augustus 2010)

[Download de nieuwsbrief als PDF-bestand](#). Of lees hem hieronder:

In deze nieuwsbrief van Historische Vereniging die Goude vindt u informatie over de lezing op 6 september 2010, die we samen met de Stichting Open Monumentendag Gouda organiseren. In de rubriek Wie is... komt Fred Pieters aan het woord.

Lezing 6 september 2010: De smaak van de 19e eeuw

Op 11 september 2010 is het Open Monumentendag. Thema dit jaar is "De smaak van de negentiende eeuw". Net als eerdere jaren organiseren de Stichting Open Monumentendag Gouda en die Goude samen een lezing.

De lezing is op 6 september 2010 vanaf 20.00 uur, Hoge Gouwe 141.

Leden van die Goude hebben, samen met één introductie, gratis toegang. Niet-leden betalen € 5,00.

Watertoren

Spreker is de heer Wies van Leeuwen; onderwerp is de architectuurgeschiedenis van de 19e eeuw. Dr Van Leeuwen is architectuurhistoricus, met als specialisatie de architectuurtheorie van de negentiende eeuw en de restauratieopvattingen in de monumentenzorg. Hij publiceerde onder meer over Brabantse architectuur vanaf de middeleeuwen, landelijke bouwkunst, theorie en praktijk van de neogotische architectuur en sculptuur, restauratie van monumenten in verleden en heden, de geïllustreerde monumentenbeschrijving en het behoud van jongere bouwkunst. Van Leeuwen is oprichter en was voorzitter van het Cuypersgenootschap, dat vanaf de jaren tachtig aandacht heeft gevraagd voor de bouwkunst van de negentiende eeuw. In 2007 schreef hij de biografie van Cuypers: 'Pierre Cuypers architect 1827-1921'.

De 19e eeuw kent een gevarieerde bouwstijl. Soms wordt er teruggerepen op het verleden, bijvoorbeeld op het classicisme. Ook wordt op een vernieuwende manier gebouwd, die laat zien dat er op allerlei gebieden vooruitgang plaatsvindt. Zo wordt er gebruik gemaakt van ijzer, beton en glas. Een eeuw dus waar veel over te vertellen is!

Net als in eerdere jaren geeft de Stichting Open Monumentendag Gouda het magazine **Erfgoud** uit. Hierin staan artikelen over onder andere Goudse smaakmakers uit de 19e eeuw en interviews met hedendaagse smaakmakers. Ook is er een kinderpagina en zijn monumenten uitgelicht. Erfgoud is voor € 8,00 te koop tijdens de lezing op 6 september.

Ledenadministratie

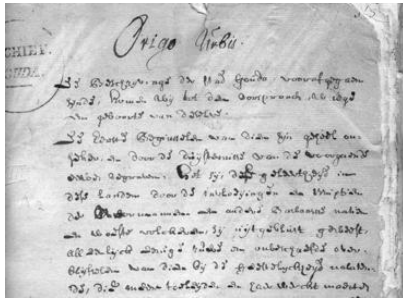
Het bestuur van die Goude is overgestapt op een ander systeem voor de ledenadministratie. Als uw gegevens niet (meer) kloppen, wilt u dit dan doorgeven via info@diegoude.nl of (0182) 58 14 76?

Boekenmarkt 27 november 2010

Op 27 november 2010 organiseert die Goude een boekenmarkt. Daarbij werkt de vereniging samen met Ad den Edel van het Gouds Antiquariaat, gespecialiseerd in boeken over Gouda en omstreken. U kunt tijdens deze boekenmarkt zelf boeken op het vlak van Gouda en geschiedenis verkopen. Graag uw naam opgeven bij Marianne Lint (mjanlint@xs4all.nl) of bij Thea van Wordragen (thea.vanwordragen@creativum.nl / 0182-530626) als u een plekje aan een tafel wilt hebben.

Speciaal voor deze boekenmarkt wordt de Tweede verzameling bijdragen (2e verbeterde druk) uit 1946 verkocht voor € 2,50. Er zijn nog enkele exemplaren van deze uitgave, die kort na de oorlog verscheen, ter beschikking. Ondanks de papierschaarste slaagde het toenmalige bestuur erin deze bundel te laten herdrukken. De eerste druk van deze uitgave verscheen begin 1940, kort voor de Duitsers ons land binnenvielen.

Transcriptie handschrift

In het Streekarchief Midden-Holland berust een handschrift uit ongeveer 1700, waarin de geschiedenis en een beschrijving van Gouda staan. Het is waarschijnlijk door Franco de Vrije geschreven. Het is lang niet zo uitgebreid als de geschiedschrijving van Ignatius Walvis uit 1713-1714, maar het is toch de moeite waard om er kennis van te nemen. Opmerkelijk is dat er van dit handschrift geen transcriptie bestaat. Jan Willem Klein heeft het daarom op zich genomen om in een paleografiewerkgroepje de tekst te transcriberen. Tevens kan een vergelijking met de tekst van Walvis gemaakt worden.

De werkgroep staat onder auspiciën van de Stichting Vrienden van Archief en Librije en start op donderdagavond 16 september om 19.30 uur in het Streekarchief Midden-Holland en zal 10 wekelijkse bijeenkomsten omvatten. De kosten zijn € 150,00 p.p. Maximaal 15 deelnemers. Het is een vrij lastig handschrift, dus enige ervaring is wel vereist. Verdere inlichtingen en opgave bij Jan Willem Klein (email: j.w.klein@groenehartarchieven.nl, tel. 0182-589814).

Mensenpakhuisen en andere gebouwen

Lage Gouwe 166
Foto: Nico J. Boerboom

Gouda telt ruim 70.000 inwoners. Ongeveer 15.000 daarvan zijn migranten, waaronder ruim 6.000 van Marokkaanse afkomst. De eerste Marokkanen kwamen in 1965 aan op het station van Gouda. Hun eerste gang was naar het arbeidsbureau. Daarna gingen zij aan het werk bij bedrijven als Compaxo, de Kaarsenfabriek en de Garensponnerij. Ze woonden vaak onder erbarmelijke omstandigheden in pensions. Toen in de jaren '70 de gezinshereniging op gang kwam, huurden of kochten Marokkanen vaak een woning in de saneringswijken. De eerste moskee werd in 1976 geopend. Het station, Compaxo, moskeeën... allemaal locaties die van betekenis zijn (geweest) voor Marokkaanse Gouwenaars. Op initiatief van Stichting Boughaz is een wandeling langs deze en vele andere gebouwen samengesteld. De stichting wil de belangstelling voor de geschiedenis van de Marokkanen in de regio Gouda bevorderen.

De route van de wandeling staat op Goudanet.nl (onder Dossiers – Migranten – Marokkanen in Gouda – Wandeling). Nico J. Boerboom heeft de route van een aantal treffende foto's voorzien. Wat opvalt, is dat veel gebouwen die als volledig Gouds worden beschouwd, van grote betekenis zijn voor de stadgenoten van Marokkaanse afkomst. Nico Habermehl (secretaris van Stichting Boughaz en samensteller van de route): "Het meest in het oog springende voorbeeld is wel het monumentale grachtenpand aan de Lage Gouwe 166, dat jarenlang als pension tientallen Marokkanen onder armoedige omstandigheden huisvestte. Het was met recht een mensenpakhuis. Niets aan dit pand herinnert meer aan deze bestemming." De wandeling is ook beschikbaar als PDF-bestand, zodat hij geprint meegenomen kan worden.

Wie is... Fred Pieters

Omschrijf jezelf in het kort

Veelzijdige, humoristische docent met licht narcistische trekjes (kan niet anders als je David Lee Roth imiteert), doorzetter, energiek, sportief. Ik hou van voetbal, vissen, ga graag op reis naar oude steden, lachen en ongein uithalen met vrienden en collega's, geschiedenis en heb van mijn hobby mijn beroep gemaakt. Entertainer en gids. Wellicht had ik cabaretier moeten worden, maar dat vond ik niet 'Rock'n Roll' genoeg. Al heb ik nooit gerookt en alcohol gedronken, toch is mijn levensmotto: 'Live Life To The MAX!' Ik heb eerst 13 jaar mijn huis op de Raam verbouwd en toen we klaar waren, stond Westhaven 45 te koop. Aangezien we aan de gracht wilden wonen met een

tuin voor de kinderen, hebben we de moeilijke beslissing genomen ons oude paleisje te verlaten om onze droom te verwezenlijken: een grachtenpand. Uit de lijst van Matthijs bleek dat priester Gijsbert Willemszoon Raet, vader van de fraterkens uit de Jeruzalemkapel in ons huis woonde van 1497 tot 1510, een jaar voor zijn dood. Ook C.P.W. Dessing, architect van onder andere de Gouwekerk, heeft hier tientallen jaren gewoond. Anco Schut restaureerde het rijksmonument in 1974.

Je snapt dat voor mij de cirkel rond was. Je krijgt in je leven spijt van de dingen die je niet gedaan hebt, ook een leuk credo!

Ik heb een vrouw, Michelle de la Fuente die startersadviseur is bij de KVK en heb een dochter, Gina, van 9 jaar en een zoon, Romeo van 7 jaar.

Waarom ben je lid geworden ?

Ik ben lid geworden van die Goude in 1995, omdat ik toen in de binnenstad aan de Raam ging wonen en de Goudse historie en de cultuurhistorie van het Groene Hart mij als geschiedenis- en aardrijkskundelid enorm interesseren. Daar ik graag nog wilde bijleren en er een lezing was georganiseerd over geveltekens op boerderijen in de Krimpenerwaard, ben ik naar de Agnietenkapel getrokken. Daar ontmoette ik sinds tijden mijn favoriete oud-docent Nederlands, de heer Nauta, weer. De lezing was leuk, de mensen erudiet en er was humor bij de introductie en het bedanken van de gastspreker door de heer Houdijk. Daar maakte ik voor het eerst kennis met de running gag van de vereniging : het pak Goudse Stroopwafels dat altijd een relatie heeft met het onderwerp van de lezing, terwijl het daar nooit over gaat....

De Tidinge vind ik een zeer vakkundig geschreven magazine, waardoor ik nog veel meer over Gouda te weten ben gekomen. In 1998 stond er een advertentie in van de VVV, die op zoek was naar nieuwe gidsen. Ik heb me opgegeven en kreeg een fantastische cursus van Henk Jan Sprokholt. Die bracht mij in contact met de crème de la crème van de Goudse historici. Via de VVV kwam ik bij Monumentendag terecht en hield ik me bezig met het rondleiden van groepen op de vrijdagavond en de Open Monumentendagen.

Welke activiteiten spreken je aan?

Ten eerste: de lezingen. Leuk , leerzaam en inspirerend (een geweldige lezing over de Dieze in Den Bosch staat mij nog helder voor de geest, vooral als het over het herstel van de Goudse Waterwegen en Sluiswerken gaat). Ook fijn dat er een introducé mee mag.

Ten tweede: de sociale contacten met gelijkgestemden, want als je ergens een club mensen met een hart voor Gouda wilt ontmoeten, dan is het wel bij die Goude. Veel vrienden en bekenden heb ik via die Goude leren kennen, van Henny van Dolder en Jaap Rebel tot Nico Habermehl, Hans Suijs en Henk Vente. Bevlogen mensen met altijd een goed verhaal.

Ten derde: de fantastische inzet die die Goude als luis in de pels van het Gouds stadsbestuur vertoont als het gaat om het behoud van het Gouds cultureel erfgoed. Naast Vereniging Behoud Stadsschoon was er niets. De acties van met name Hans Suijs spreken mij wel aan.

De Drie Nootenbomen is gered, evenals de Stolwijkersluis. Daarnaast is die Goude met zijn betrokkenheid en kennis een niet te negeren partij als het gaat om ontwikkelingen in de stad. Als Raambuurtbewoner heb ik meegewerkt aan Voorbestemd, een visie op Binnenstad West. Die Goude heeft zich al in de jaren '50 verzet tegen de dempingen van Achter de Vismarkt, Naaierstraat en de Raam. Ook de inzet voor het opengraven van het Nonnenwater, de Verloren Kost en de Raam in combinatie met de ontwikkelingen op het Koningshof en het Bolwerk zijn zaken die mij aanspreken. Grote longitudinale projecten als Gouda Havenstad, het herstel van de historische vaarroute door de stad, de Zuidwestelijke Randweg door de Krimpenerwaard, Gouda Waterstad, er is altijd wel iemand van die Goude bij betrokken.

Ten vierde: de prachtige boeken die al decennia worden uitgegeven. Ik probeer alle bundels in mijn verzameling Goudana te verwerven.

Ten vijfde: de excursies, alhoewel ik daar nog nooit mee mee ben geweest. Gaat in de toekomst zeker gebeuren.

Heb je nog tips voor de vereniging?

Probeer de lezingen afwisselend en actueel te houden, zoals onlangs nog een geweldige lezing van Dolph Blussé over de scheepvaart door Gouda. Schroom niet om nog eens Gouwenaren met een bijzonder verhaal te laten spreken, zoals de Pelgrimstocht van Jos van Kersbergen van een paar jaar terug. Organiseer meer thematische

rondleidingen door Gouda e.o. voor de leden. Bij een lezing zijn plaatjes, kaarten, dia's, foto's, enzovoort onontbeerlijk, but nothing's better than the real thing!

Wie moet de volgende keer aan het woord komen in deze rubriek?

Voor de volgende keer wil ik de autobiografie van doctor Ronald van der Wal lezen, daar hij de kennis die hij heeft op humoristische wijze weet te brengen en we elkaar al meer dan 30 jaar kennen.